Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto
kristina.hyrri@eduskunta.fi

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2022 toiseksi lisätalousarvioksi/Asiantuntijapyyntö

Opetushallitus antaa pyydettynä lausuntonaan seuraavan.

Esityksessä ehdotetaan lisäyksiä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan momenteille 29.10.30. (Valtionosuus ja -avustus esi- ja perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin) 64,3 milj. euroa, 29.10.31. (Valtionosuus ja -avustus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin) 1,5 milj. euroa, 29.20.30. (Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen koulutukseen) 17 milj. euroa sekä 29.20.35. (Valtionosuus ja -avustus lukiokoulutuksen käyttökustannuksiin) 13 milj. euroa.

Opetushallitus pitää kannatettavana em. lisäyksiä sekä momenttien perustelujen täydennyksiä ja muutoksia kohdennuksineen. Esitetyt lisäykset tukevat hyvin Opetushallituksen vaikutustavoitteita ja tekoja koulutuksen toimintakentässä.

Pitkittyneet poikkeusolot ja toimintaympäristön epävarmuustekijät mm. Ukrainan sodan johdosta aiheuttavat erityistä huolta ja vaikutukset näkyvät varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, taiteen perusopetuksessa ja vapaassa sivistystyössä lapsissa, nuorissa ja aikuisopiskelijoissa oppimis- ja hyvinvointivajeena sekä johdon ja henkilöstön hyvinvoinnissa. Venäjän hyökkäys Ukrainaan rasittaa jo ennestään kuormittuneita kasvatus- ja opetustoimen henkilöstöä ja oppijoita. Korona-aika on haastanut lasten ja nuorten mielenterveyttä, ja moni lapsi ja nuori kokee ahdistuneisuutta. Kriisin kielteiset vaikutukset näyttävät kohdistuvan erityisesti niihin lapsiin, nuoriin ja perheisiin, jotka ovat olleet jo ennestään heikommassa asemassa.

Lisäpanostukset lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseksi, oppimisen puutteiden korjaamiseksi ja oppimisvajeiden paikkaamiseksi tarvittaviin tukitoimiin niin varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa kuin ammatillisessa koulutuksessakin ovat paikallaan. Lisärahoituksen kohdentamisella voidaan edesauttaa toimenpiteitä opiskelijoiden hyvinvoinnin vahvistamiseksi, koska lasten ja nuorten suotuisten kasvuedellytysten tukeminen on lähtökohta pitkäjänteiselle hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyölle. Keskeistä on, että kasvatuksessa ja koulutuksessa vahvistetaan lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyötä, jolloin myös mielenterveysongelmia ehkäistään.

Ammatillisen koulutuksen osalta opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen tarkoitetut lisäpanostukset, tuntiopettajien opetustuntimäärän lisääminen sekä parantuvat mahdollisuudet opetuksen tukihenkilöstön palkkaamiseen lisääntyvän rahoituksen

turvin tukevat myös em. pyrkimyksiä. Ammatillinen koulutus edistää koulutusmahdollisuuksien yhdenvertaista toteutumista, työllistymistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Myös joustavia koulutusmahdollisuuksia on tärkeää tukea. Rahoitusta tulee suunnata myös erikseen niille ryhmille, jotka tarvitsevat erityisiä toimia osaamisen kehittämiseksi, työmarkkinoille pääsyn ja siellä pysymisen varmistamiseksi.

Pääjohtaja Minna Kelhä

Talouspäällikkö Marita Sipola

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Opetushallituksen asianhallintajärjestelmässä.